

[Thorkil Kristensen.]

nemsnit. Velstanden måles i denne statistik ved indkomsten i de pågældende lande pr. indbygger, målt i dollars af førkrigsverdi, sådan, at man kan holde alle krigstidens forskydninger udenfor.

Tallene er da følgende: For Europas vedkommende var indkomsten i førkrigsdollars pr. indbygger i 1938 321; den var i 1948 gået ned til 266. I Amerika var indkomsten for 1938 521; den var i 1948 steget til 683. Man kan også sige det på den måde, at i 1938 lå indkomsten pr. indbygger i Amerika 62 pct. højere end i Europa; i 1948 lå den 157 pct. højere. Den var altså $2\frac{1}{2}$ gange så høj. Nu ved jeg meget vel, at man skal tage visse forbehold ved den slags statistik; der bliver alligevel to afgørende kendsgerninger tilbage, nemlig, at afstanden i velstand mellem Amerika og Europa er meget stor, og at den er voksende.

Hvad er nu årsagerne til disse store forskelligheder? Med hensyn til afstandens vækst må man naturligvis nævne dette, at Amerika har været unddraget krigstidens ødelæggelser og er kommet langt lettere igennem den anden verdenskrig end Europa, og krigen har jo dog også været til fordel for Amerika, forsåvidt som den har reddet den vestlige civilisation. Men det andet er det forhold, jeg nævnte som tredje krav, vi måtte stille til Amerika: indvandringsrestriktionerne. Det har i lange perioder hørt til de regelmæssige led i Europas økonomi, at der fandt en stor årlig udvandring sted til Amerika. Derved blev rigdommene i verden jævner fordelt. Flere og flere vandrede fra det relativt overbefolkede Europa til det tyndt befolkede Amerika med de store ressourcer. Men efter den første verdenskrig har Amerika jo indført restriktioner på indvandringen, så den er næsten standset. Det betyder i virkeligheden, at Amerika derved forbeholder sine rigdomme for sin egen nuværende befolkning. Det er en eksklusiv politik, forsåvidt en slags monopolpolitik, og der er ikke tvivl om, at den forøger afstanden i velstand mellem Amerika, som for sin begrænsede befolkning forbeholder disse store rigdomme, og Europa, som for sin store og voksende befolkning mister det afløb, udvandringen til Amerika tidligere har været. At dette også bevirker, at verden som helhed bliver fattigere, nævner jeg kun i forbigående.

Det er klart, at hver gang en mand vandrer fra et land med en lille produktivitet til et land med stor produktivitet, fordi rigdomskilderne er større, forøger han den samlede produktion i verden. Dette har

han nu været afskåret fra i ca. 30 år. Jeg tror, det er nødvendigt i al venskabelighed og høflighed at sige, at Amerikas indvandringsrestriktioner i de sidste 30 år har skadet Europa mere, end 20 års Marshallhjælp vil kunne genoprette. Dette forhold er væsentligt, for et af Europas problemer er utvivlsomt overbefolkningen. Det gælder specielt lande som Vesttyskland og Italien. Til Italiens vanskeligheder har i lang tid hørt dette, at den for Italien tidligere så vigtige udvandring praktisk talt har været standset. Derfor er arbejdsløsheden i dette land så stor. Men i dag gælder det samme for Vesttyskland, og der er ikke mindst for os danske anledning til at understrege, at når vejen tilbage østpå foreløbig i en uoverskuelig fremtid synes at være standset, er der næppe nogen løsning af et tysk flygtningeproblem på rent europæisk basis. Dette problem vil ikke kunne løses rationelt, medmindre der bliver givet en del af denne befolkningsoverflod adgang til oversøisk udvandring. Og dette har et internationalt perspektiv, for hvis den vestlige verden, senere forhåbentlig større dele af verden, skal blive til en helhed, forudsætter det en vis solidaritet med hensyn til det fundamentale, som er menneskenes adgang til at udnytte jordens rigdomskilder. Denne jordklode er eller bør være menneskehedenes fælles ejendom, og hvis de forskellige lande skal være en helhed, skal kunne smelte sammen, kan vi ikke dele den op i skarpt adskilte båse, hvoraf nogle har en meget høj levestandard, fordi de har mange rigdomskilder pr. individ, medens andre har en langt lavere levestandard, fordi de ikke har så mange rigdomskilder, og fordi beboerne ikke kan vandre derhen, hvor de produktive muligheder er større. I det lange løb kræver økonomisk enhed og økonomisk frihed mellem landene ikke blot bevægelighed for penge og bevægelighed for varer, men også bevægelighed for arbejdskraft, for mennesker, og derfor bør Amerika og visse andre oversøiske lande lempe deres indvandringsrestriktioner. Det bør være således, at menneskene på denne klode i højere grad får adgang til, uanset i hvilket land de er født, at rejse derhen, hvor de økonomiske muligheder er tilstede. Man kan ikke vente, at den vestlige verden kan smelte sammen til en enhed, før det bliver sådan, at dens beboere kan få andel i de fælles rigdomskilder der, hvor de findes

Sofie Pedersen: Der har i den senere tid dels i pressen og dels i vore store kvinde-